

Webinar Vriendendag 2021

Oorspronkelijk was dit de bedoeling.
Maar door de regen werd studio Varentuin studio Cactusbalkon.

Geen plantenmarkt helaas, wel de jaarlijkse Vriendendag, zij het digitaal. Toch wilden we de Hortusvrienden thuis een Hortusgevoel geven. Daarom hadden we het spreekgestoelte opgesteld in de Varentuin, maar dreigende regen noopte ons uit te wijken naar het Cactusbalkon. Dat bleek een goed alternatief.

Voorzitter John van Ruiten verwelkomde alle deelnemers, ruim 100 in getal. Hij beschreef onder meer de samenwerkingsprojecten die de Vriendenstichting is aangegaan. We gaan samen met de Clusiusstichting een reeks botanische lezingen organiseren. De eerste daarvan is op 17 mei.

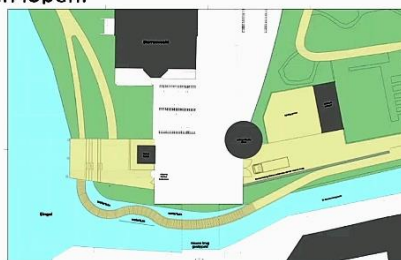
En we gaan samenwerken met de Lakenhal. Omdat de Hortus en de Lakenhal beiden een grote erfenis hebben gekregen van mevrouw Carla van Steijn, is het idee geboren als ode aan haar de 'Grote Kunst en Natuur Show' begin 2022 in de Stadsgehoorzaal te organiseren. Het Carla van Steijn fond is vorig jaar opgezet en de gelden zijn inmiddels duurzaam belegd.

Peter Inklaar sprak vervolgens namens de Hortus. Hij verving Paul Kessler die we allen veel beterschap wensen. De sluiting van de Hortus vanwege corona is vervelend voor de Vrienden die juist graag in het voorjaar van de tuin willen genieten. Maar financieel is het ook moeizaam. Gelukkig is met bijdragen van fondsen, de universiteit en de Vrienden het tekort gedekt. De Hortus is hier dankbaar voor. De tuinmedewerkers zijn heel blij met de aanleg van een automatische beregeningsinstallatie door de tuin. Hiermee kan op een efficiënte en duurzame manier water worden verspreid, heel noodzakelijk gezien de lange perioden van droogte de afgelopen jaren.

Rondje Sterrewacht

- Toekomstplannen: Door de Hortus rondom de Sterrewacht kunnen lopen.

De vijver is lek, hij wordt gerepareerd en tegelijk vernieuwd. Een jarenlange wens, het zogenaamde rondje Sterrewacht, komt naderbij met het plan een pad vanaf het uiteinde van de Sterrewachttuin onder de brug door aan te leggen. Via deze onderdoorgang komt men weer terug in de Hortus. Deze projecten worden mede mogelijk gemaakt door de Vrienden.

Met de film die Felix Huiskens heeft gemaakt met kaschef Rogier van Vugt en de groene vakmannen Wouter Koopman, Jaco Kruizinga en Jeff Korsmit, kwam het Hortusgevoel bij alle digitaal deelnemende Vrienden thuis.

Wouter onderhoudt de Clusiustuin. Zijn favoriete plant daarin is de Judasboom, een vlinderbloemige. Eigenlijk wordt een boom snel te groot in de opzet van de Clusiustuin, maar door hem als een soort bonsai te behandelen houdt Wouter hem binnen de perken. Ook een vlinderbloemige, maar dan één die er heel anders uitziet, is het schorpioenkruid, dat Wouter zelf gezaaid heeft in de Clusiustuin.

Schorpioenkruid *Coronilla scorpioides*

Judasboom *Cercis siliquastrum*

Jaco Kruizinga houdt zich bezig met bollen en terrestrische orchideeën. De Hortus is natuurlijk wereldberoemd vanwege de introductie van de tulp in Nederland door de eerste prefect Carolus Clusius. Maar ook tegenwoordig groeien en bloeien er veel bollen in de Hortus. Jaco laat zien hoe je bollen verpot. Dat is nodig omdat, als je de bollen bij elkaar in de grond laat zitten, nauw verwante soorten zich gaan vermengen. En dat is niet de bedoeling. Jaco heeft proefondervindelijk een grondmengsel samengesteld, waarop de bollen het goed doen.

Ook de orchideeën moeten verpot worden. Als ze zijn uitgebloeid, haalt Jaco ze uit de grond en oogst de knolletjes die ze hebben gevormd. Daaruit ontstaat dan volgend jaar weer een nieuwe plant. Zaaïen van orchideeën is heel moeilijk. Het kan wel, maar alleen in het laboratorium van de Vereniging Orchideeën Vermeerdering, dat daarin is gespecialiseerd. Jaco bestuift sommige orchideeën. Het zaad stuurt hij naar de vereniging en dan krijgt hij zaailingen weer terug. De vereniging houdt een deel van de zaailingen zelf, een win/win-situatie.

Soms worden stoepplantjes bewust gekweekt, zoals deze paardenbloem. Geen gewone, maar een witte uit Japan.

Jeff Korsmit houdt van bonte planten, d.w.z. planten met in kleur variërend blad, zoals de bonte banaan. De eerste beschrijving van bonte planten dateert al uit de Romeinse tijd. Bonte planten vermeerder je door ze te stekken. Het bonte uiterlijk ontstaat namelijk door een mutatie. Als je gaat zaaien, heb je kans dat de mutatie verdwijnt en dan groeit er een gewone, volledig groene plant. Jeff laat zien hoe je zo'n plant moet stekken aan de hand van de *Costus arabicus* Variegata. Ook demonstreren Jeff en Rogier het met de hand bestuiven van de *Leucocasia gigantea* 'Thai Giant', een enorm soort aronskelk. In de Hortus bloeit ook heel af en toe de reuzenaronskelk. Die probeert men dan ook met de hand te bestuiven.

Ook met de hand bestoven, met een pink in dit geval, wordt een Thais balsemplantje, een sterk bedreigde soort. Met het zaad dat de bestuiving oplevert, kunnen nieuwe exemplaren worden gekweekt.

Studio Cactusbalkon met dank aan ons technisch supertrio

Rogier beantwoorde een aantal vragen. Tot slot dankte John van Ruiten allen die aan deze Vriendendag hebben meegewerkt, uiteraard de maakster van de film en Rogier met zijn groene vakmannen, maar zeker ook ons technisch supertrio Robbert Folmer, Thijs van Luijk en Victor Ong. Zonder hun inspanningen was dit allemaal niet mogelijk geweest. John hoopt dat de Vrienden binnenkort de Hortus weer kunnen bezoeken. Hij wenst iedereen een mooi voorjaar toe.

Tekst en foto's: Adri Mulder